

Indledning: "Kæden"

Jeg blev virkelig glad, da jeg fik buddet om at tale hér, på Samsø.

Samsø handler for mig om høj kvalitet og samarbejde.

Ja, livskvalitet.

Jeg er kommet her mange gange gennem årene.

Og man mærker det hver gang, man kommer her.

Her er der respekt for miljøet – og respekt for mennesker.

Og faktisk har det noget at gøre med den sang, vi lige har sunget: "Kæden".

En sang som er god at blive klog af. Den siger jo blandt andet:

*Og hele kædens kraft beror på din og min samhørighed
med mennesker på denne jord.*

Man prøver på at binde os til drømmen om et tomt forbrug.

Men de skal aldrig finde os som slaver ved et ædetrug.

Det er jo det, dagen i dag handler om.

Samsø som eksemplet for hele Danmark

Nu er Danmark ved at være ovre den seneste krise.

Og det kan man se her på Samsø.

Nå ja, tænker I, måske. Slesk tale og billig portvin.

Men venner, jeg har set lidt på statistikkerne. Den er god nok.

8,3 pct., sådan var arbejdsløsheden her på øen i krisens værste måned i 2011.

Nu, er den faldet til 5,5 pct.

Og indkomsterne på øen? De er vokset med 9,9 pct. fra 2010 til 2013.

Næsten det dobbelte af resten af landet.

I er beviset på, at et Danmark med innovation, fællesskab og hensyn til klimaet – ja, det er et Danmark med fremgang og flere arbejdspladser, flere grønne job.

Der er nogle som vil den forkerte vej

Desværre er der nogen, som gerne vil have det til at gå en anden vej. At i en globaliseret verden skal vi sænke ambitionerne. Sænke lønningerne. Sænke vores fællesskab.

Lad mig bare nævne Ryanair. Et firma som ikke vil betale alle medarbejdere en løn, man kan leve af i Danmark.

Et firma for hvem samarbejde, overenskomster og fagforeninger er placeret samme sted. Nemlig i en by i Rusland.

Nu har vi en sag i Arbejdsretten – om retten til at konflikte for en overenskomst mod Ryanair.

Jeg er temmelig overbevist om, at Ryanair enten får sig en dansk overenskomst – eller må stikke halen mellem benene og forlade deres danske base.

Men Ryanair og andre arbejdsgivere af samme slags kan også vælge en anden vej. Den danske model.

Nyder man godt af fællesskabets goder i Kastrup Lufthavn – så bidrager man også.

Og har man folk, der arbejder i Danmark, så er det på danske vilkår, med danske overenskomster.

Så mens Ryanair og andre tvivlsomme arbejdsgivere tænker over det, så kan vi andre jo fortsætte med udvikle Danmark, ikke mindst med udgangspunkt i inspirationen her fra Samsø.

Samsø er inspiration for resten af Danmark

Det er jo imponerende at se statsoverhoveder, japanere, koreanere og mange andre komme herover for at få inspiration.

Hvad er det I gør? I de fine overskrifter hedder det: Innovation, iværksætter og samarbejde.

Men konkret er det: Fra kartofler til en kæde af kvalitetsvarer. Kvalitetsturisme. Energiakademiet. Og meget mere.

Det er mit indtryk, at her på Samsø er det ikke sådan, at folk bare lægger tankekraften og kreativiteten op på en eller anden hylde, inden de går ind til deres daglige arbejde.

Nej, tværtimod. Man tager det med ind på arbejdspladsen.

Og ledelsen, de farer heller ikke hen og tager høreværn på, så snart der er en medarbejder, som kommer med en god ide. Nej, de lytter.

Det kan naturligvis altid blive bedre, men I er godt på vej, og det kan resten af Danmark lære af.

Samsø er blevet et brand, for udvikling og fællesskab, og det er den vej, vi skal med hele Danmark.

Hvad skal Danmark gøre for at lade sig inspirere af Samsø?

Danmark har brug for, at fællesskabet sætter skub i det hele.

Da Lars Løkke var statsminister, midt i den værste krise, ville han ikke sætte skub i samfundet.

Det er gået bedre med Helle Thorning-Schmidt i front.

Men, men, der skal mere til. Derfor har vi i FTF og LO foreslået en national investeringsplan til den kommende regering. Uanset hvilken farve den får.

Planen har mange vigtige forslag:

- Energirenovering af offentlige og private bygninger.
- Bedre almene boliger.
- Bedre infrastruktur.
- Bedre muligheder udenfor de store byområder. Med flere virksomheder og med mere bosætning.
- Mere samarbejde mellem det offentlige og private.
- Mere gang i teknologiudviklingen.

Og kære venner, vi har folk med os.

Vi har meningsmål, hvad siger folk siger til bedre muligheder for at bygge boliger og bygge virksomheder i tyndt befolkede områder.

Og et markant flertal af danskerne med os.

54 pct. når det gælder flere boliger, og 62 pct. når det gælder flere virksomheder.

Det hele kræver, at vi løfter lidt af den økonomiske spændetrøje af kommunerne.

Så til Folketingets partier, uanset farve, lyt til lønmodtagerne: Lad os nu få sat gang i en national investeringsplan. Det er der faktisk råd til.

Men ny fremgang kommer ikke af sig selv. Ny fremgang kommer af et fællesskab, som skubber i den rigtige retning.

Dagpengereform

Men uanset hvor meget vi skubber på væksten, så er der jobsøgende danskere, som ikke kommer hurtigt i job.

Derfor skal vi have et bedre dagpengesystem. Mere fleksibilitet. Bedre genoptjening. Og færre mennesker som falder ud.

Mange af vores kolleger fortjener et bedre dagpengesystem.

Og mange af Folketingets politikere fortjener et bedre ry.

Hvorfor ikke slå to fluer med et smæk, og klare begge dele på en gang?

I hvert fald er det noget, de danske lønmodtagere fortjener.

Det er sgu så ærgerligt, at Venstre, De radikale og Dansk Folkeparti i sin tid gjorde systemet dårligere.

Men nu er der snart valg, så chancen er der igen.

Til at få styrket dem, som vil sikre et ordentligt dagpengesystem.

En international historie: Masaierne

Inden jeg slutter, vil jeg gerne vende tilbage til temaet om få job, miljø, klima og iværksætterier til at hænge sammen. På en ny og smart måde.

1. maj er jo en international dag. Derfor skal I have del i den oplevelse, jeg fik sidste år, da jeg rejste med Danida til Kenya i Afrika for at se på ulandsprojekter.

Og dér kom vi til at se et projekt, som fra et helt andet sted viser, at der er fremtid i at tænke nyt og tænke på miljøet. På klimaet.

Masaierne er et nomadefolk i Kenya.

Og vi har støttet unge klimainnovatorer blandt masaierne. De har fundet én samlet løsning på to udfordringer.

Masaierne driver kvæg, meget kvæg. Og kvæget skal jo slagtes.

Så deres første udfordring er: de spiser ikke indvolde. Indvoldene ligger bare der og rådner.

Masaiernes anden udfordring er at få samlet brændsel til madlavningen. Kvinderne må ofte gå meget langt for at få samlet brænde.

Men de unge klimainnovatorer fandt på en løsning. Biogas.

Når indvoldene rådner, så opstår der biogas. Den kan bruges når der laves mad.

I første omgang lagrede de gassen i gamle bilslanger. Men det var ikke så god en løsning. Den slags lækker jo.

Nu har vi hjulpet dem til at samle gassen op i små gasflasker. Det fungerer. Også økonomisk.

Nu behøver kvinderne ikke at gå så langt for at samle brænde.

De ødelægger ikke miljøet og klimaet med for meget skovning.

Men der er til gengæld skabt nye job.

Det var naturligvis ikke højteknologi, og heller ikke løsningen på det moderne Danmarks udfordringer, det vi så derude, langt ude på savannen i Kenya.

Men vi så alligevel noget meget opmuntrende.

Nemlig, det der altid bringer os videre: Nytænkning, hensyn til miljø og klima, samarbejde – og en indsats for fællesskabet.

Og det er til inspiration. Ligesom dét I har nået her på Samsø.

Afslutning – med OK-badge

Mange gange handler en 1. maj-tale om at skælde ud på nogen. Eller fremhæve et fantastisk politisk partiprogram.

Jeg har ønsket at gøre noget andet med min tale i dag.

At tale om fremtiden.

Om det vi kan gøre sammen.

Om det vi kan nå, hvis vi gør det sammen.

Og det er jo sådan set det, der er den danske model.

At vi alle tager vores del af fællesskabet. At vi bidrager til det.

Og derfor som det sidste i denne tale:

Tag nu det her OK-mærke på – og tag nogle flere med i lommen, som I kan give kollegerne.

Husk, hvad vi sang i Kæden.

Også når der snart er valg.

Gør kæden stærk – og slip de bundne kræfter fri.

Fortsat god 1. maj!